

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TENTO KURZ JE PODPOŘEN OPVK INZA

CZ.1.07/2.2.00/28.0238

Inovaci bakalářských studijních programů k lepší zaměstnatelnosti

PSY107

Podzimní semestr 2012

V tomto kurzu má inovace podpoření OPVK INZA podobu nového modulu o diagnostice jednoduchých dimenzí sociálního chování člověka. Studenti se seznámí s tradiční Learyho interpersonální diagnostikou a na semináři si vyzkouší její administraci. Důležité jsou zde aspekty sebepercepce jedince a sociální kontext administrace metod. Pro tuto inovaci byla zároveň pořízena přehledová literatura do knihovny FSS.

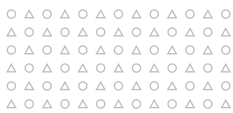

MASARYKOVA UNIVERZITA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ
KATEDRA PSYCHOLOGIE

PSY107 Sociální psychologie

SYLABUS PŘEDMĚTU

PRACOVÍŠTĚ	Katedra psychologie, Fakulta sociálních studií
PŘEDMĚT	PSY107 Sociální psychologie
FORMA STUDIA	denní studium
ŠKOLNÍ ROK	PS 2012

VYUČUJÍCÍ A PARTICIPUJÍCÍ NA VÝUCE

prof. PhDr. Petr Macek, CSc. - garant předmětu, přednášky, závěrečná zkouška

Katedra psychologie a IVDMR, FSS MU

e-mail: macek@fss.muni.cz; 2270@mail.muni.cz

Mgr. et Mgr. Jan Šerek, Ph. D. - semináře, hodnocení seminárních úkolů

Katedra psychologie a IVDMR

e-mail: serek@fss.muni.cz

PhDr. Pavel Řezáč - semináře, hodnocení seminárních úkolů

Katedra psychologie, FSS MU

e-mail: parez@mail.muni.cz

Mgr. Ondřej Bouša - semináře, hodnocení seminárních úkolů

Katedra psychologie a IVDMR, FSS MU

e-mail: bousa@fss.muni.cz

Mgr. Kamila Dufková- technická pomoc

Katedra psychologie a IVDMR, FSS MU

e-mail: dufkova.kamila@mail.muni.cz

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět PSY107 je první částí dvousemestrového programu základní výuky sociální psychologie (dále SP) v bakalářském studiu. Je primárně určen studentům druhého ročníku bakalářského studia psychologie na FSS, *nedporučuje se zapisovat ho v prvním semestru na počátku studia psychologie*. Obsahově je zaměřen na metodologické otázky SP, problematiku intra- a interpersonálního poznávání a hodnocení, včetně teorií atribuce a tématům socializace a sociální identity. Předmět zahrnuje dvouhodinovou přednášku (zpravidla jednou za 14 dní společně pro všechny studenty) a dvouhodinový seminář (jednou za 14 dní). Předmět mohou (po případném udělení výjimky) navštěvovat studenti dalších oborů FSS či studenti jiných fakult MU.

CÍL PŘEDMĚTU

Osvojení základních pojmů, poznatků a některých teorií SP. Dále také osvojení základů sociálně psychologické metodologie a sociálně psychologického myšlení. Studenti by se měli naučit vnímat osobnostní chování a prožívání v sociálním kontextu a vzájemné interakci.

Kromě nezbytné eklektičnosti půjde o výklad převážně z pozic kognitivní sociální psychologie (poznávací procesy, vědomí sebe, propojení kognitivních a sociálních procesů). Důraz je tedy v tomto předmětu položen více na oblast interpersonálního poznávání než na procesy skupinové dynamiky.

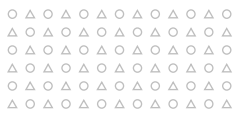
ORGANIZACE PŘEDMĚTU

Počet kreditů: 5

Ukončení předmětu: zkouška

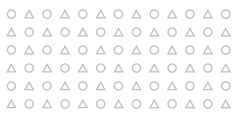
Přednášky: 2 hodiny 1x 14 dní

Semináře: 2 hodiny 1x 14 dní

Seminární skupiny: PSY_A (koná se ve stejný den jako přednáška)
PSY_B (koná se týden následující po přednášce)
PSY_C (koná se týden následující po přednášce)

Předmět tvoří v tomto semestru 6 přednášek, a 6 navazujících seminářů po přednášce. Přednášky i semináře se konají zpravidla jednou za 14 dní (není-li oznámeno jinak). Do seminárních skupin se studenti zapisují prostřednictvím informačního systému. Jsou vypsány celkem tři seminární skupiny pro studenty psychologických oborů - PSY_A, PSY_B, PSY_C. Konkrétní časový harmonogram výuky je upřesněn ve speciálním souboru umístěném ve studijních materiálech předmětu.

POŽADAVKY NA UKONČENÍ PŘEDMĚTU

ÚČAST NA PŘEDNÁŠKÁCH

I když podle stávajícího Studijního řádu MU není účast na přednáškách povinná, pro zdárné zvládnutí všech témat SP a pro dobrou přípravu na zkoušku je účast na přednáškách velmi důležitá. Kromě představení základních konceptů a tezí u jednotlivých tématických okruhů budou přednášky rozšiřovat některé "klasické" poznatky o výsledky současných výzkumů v dané oblasti. Přednášková sdělení se na rámec učebnicových poznatků se budou promítat do otázek závěrečné písemné zkoušky.

ÚČAST NA SEMINÁŘÍCH

Účast na seminářích je povinná a přítomnost na semináři je kontrolována (setkání, na kterém se píše terminologický test není považován za seminář). Možná je jedna neúčast na semináři. Jakákoliv další neúčast na semináři automaticky znamená ukončení studia v předmětu. Neúčast na seminářích není možné omluvit žádnými doklady (např. vyjádřením lékaře, dokumentem o zpoždění spoje apod.).

PÍSEMNÉ ÚKOLY

- V průběhu semestru budou studenti pracovat na níže uvedených písemných úkolech. Jejich 100% realizace a odevzdání v určených termínech je předpokladem k tomu, aby se student mohl přihlásit ke zkoušce.
- Úkoly jsou plněny formou individuální práce, jsou zadávány na seminářích a doplňovány informacemi ve studijních materiálech předmětu.
- Písemné úkoly jsou bodově hodnoceny. Body za písemné úkoly jsou součástí výsledného hodnocení.
- U každého písemného úkolu musí student získat minimální počet bodů. V případě, že nedosáhne minimálního počtu, může písemný úkol jednou přepracovat. Při přepracování úkolu tvoří výsledné bodové hodnocení průměr z obou hodnocení písemného úkolu.
- V případě, že ani po přepracování student nezíská za úkol minimální počet bodů, musí předmět opakovat.

Bodové hodnocení písemných úkolů a zkoušky

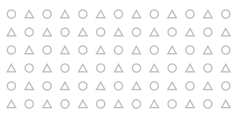
Úkol	maximální počet bodů	minimální počet bodů
Sociální psychologie v lidové moudrosti	15	8
Terminologický test	24	14
Zkouška - písemný test	36	20
Σ	75	42

ÚKOL 1: Sociální psychologie v lidové moudrosti

Obsahem tohoto úkolu je zpracování 3 přísloví, lidových moudrostí či pořekadel ze sociálně psychologického pohledu. Student vybere 3 přísloví¹ dle vlastního výběru a na ty pohlédne sociálně psychologickými očima. Každé přísloví bude zařazeno do oblasti sociální psychologie a interpretováno z pohledu sociální psychologie tzn. pojmenováno sociálně psychologickými termíny. Hlavními kritérii pro hodnocení úkolu je počet využitých pojmů ze

---

¹ Doporučujeme výběr takových přísloví, která bezprostředně popisují mezilidské vztahy např. Viděla zába koně kout i zdvihla též nohu.

sociální psychologie a vhodnost jejich propojení s příslovím. Součástí textu bude také seznam použité (tzn. citované) literatury. Pro zpracování úkolu student využije alespoň jeden cizojazyčný text.

Počet přísloví	3 přísloví
Rozsah práce ² :	minimálně 2 normostrany (3600 znaků včetně mezer) maximálně 3 normostrany (5400 znaků včetně mezer)
Termín odevzdání ³ :	1. 11. 2012
Forma odevzdání:	elektronická verze, soubor pojmenovaný příjmením autora ve formátu dokumentu Word
Místo odevzdání:	studijní materiály předmětu PSY107, složka s názvem Přísloví

ÚKOL 2: Terminologický test

Tento úkol tvoří písemný test. Test bude obsahovat 12 sociálně psychologických pojmů. Účastníci předmětu mají za úkol:

1. zařadit pojem do oblasti sociální psychologie
2. definovat pojem, vysvětlit jej v případě, že z definice nebude zcela jasné, o co se jedná
3. uvést související pojmy (ze seznamu hesel uvedených v závěru tohoto sylabu)

- Seznam všech sociálně psychologických pojmů, z nichž budou některé vybrány do testu, je uveden v závěru toho sylabu.
- Písemný test bude součástí semináře (viz Obsah seminářů).
- V případě neúspěchu je možné test jednou opakovat. V případě druhého neúspěchu, musí student předmět opakovat.
- Náhradní termín bude mimo konání seminářů.
- Jsou vypsané dva oficiální termíny řádný a opravný další možnosti, jak test absolvovat nejsou.

Jako základní zdroje, z nichž je možné termíny studovat, je vhodné využít:

Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M (2005). Social psychology. New Jersey, Prentice-Hall.

Myers, D. (2005). Social psychology. New York, McGraw-Hill.

Vaculik, M. (ed) (2006). Vybrané pojmy ze sociální psychologie I. Brno, FSS MU.

Termín terminologického testu: 20. 11. a 27. 11. 2012

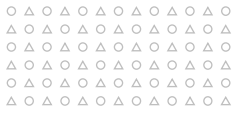
Opravný termín: bude upřesněn dodatečně

ZKOUŠKA

- Ke zkoušce se může přihlásit pouze student, který splnil všechny požadavky pro ukončení předmětu PSY107 (viz Požadavky na ukončení předmětu).
- Zkouška má písemnou podobu. Jedná se o písemný test, který má zpravidla 15 - 20 otázek. Otázky v textu jsou uzavřené i otevřené. Jsou vědomostní, ověřující základní poznatky, termíny, pravidla, teorie, včetně jejich autorů.

² Nedodržení stanovených limitů je důvodem k nepřijetí práce.

³ Práce odevzdané po uvedeném termínu nebudou přijaty.

Směřují také k aplikaci poznání na interpretaci reálné sociální situace či konkrétního problému. Zkouší se v rozsahu témat, který je dán obsahem předmětu PSY107. Je nezbytné, aby student při přípravě na zkoušku využíval několik informačních zdrojů a neopíral se pouze o jeden studijní text.

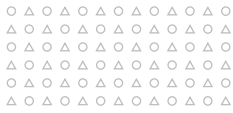
Celkové hodnocení předmětu

Celkové hodnocení studenta v předmětu je dáno výsledky za písemné úkoly a výkonem při zkoušce. Bodové hodnocení je převedeno na známky podle následujícího klíče:

známka	bodové hodnocení
A	69 - 75
B	62 - 68
C	55 - 61
D	48 - 54
E	42 - 47
F	41 - méně

DŮLEŽITÉ BODY, KTERÉ JE DOBRÉ MÍT NA PAMĚTI

1. Na přednáškách budou detailněji prezentována a diskutována některá vybraná témata, nezazní zde však všechny informace, které jsou nutné pro osvojení požadovaných znalostí. Proto je nezbytné kombinovat znalost odpřednášeného s četbou textů uvedených u jednotlivých témat.
2. 100% realizace a odevzdání všech úkolů v určených termínech je předpokladem k tomu, aby se student mohl přihlásit ke zkoušce.
3. K tomu, aby mohl být písemný úkol přijat, je nutné získat alespoň minimální počet bodů. Při nedosažení minimálního počtu bodů je možné úkol přepracovat. Všechny písemné úkoly je možné přepracovat pouze jednou. Při opakování úkolu tvoří výsledné bodové hodnocení průměr z obou hodnocení písemného úkolu. Nebudou-li texty splňovat požadavky ani po přepracování, musí student předmět opakovat.
4. Náhradní termín konání terminologického testu bude v průběhu semestru, mimo semináře. V případě druhého neúspěchu, musí student předmět opakovat.
5. Respektování všech pravidel uvedených v sylabu je zárukou toho, že se neobjeví žádné organizačně - technické nejasnosti.

MATERIÁLY K PŘEDMĚTU PSY107

Literatura

Za základní učebnice považujeme níže uvedené texty, které pokrývají většinu témat, jež jsou součástí předmětu PSY107. Znalost témat ze základní literatury považujeme za znalostní minimum předmětu PSY107. Znalosti z oblasti sociální psychologie, které jsou obsahem předmětu PSY107 doporučujeme získávat kombinací základní a doporučené literatury.

Základní literatura

Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.) (2008). Sociální psychologie. 2., přepracované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing.

Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M (2005). Social psychology. New Jersey, Prentice-Hall.

Další texty vhodně doplňují všechna témata, která jsou součástí předmětu PSY107. Prostudování alespoň některých z nich velmi doporučujeme. U anglických zdrojů se jedná o texty obsahující řadu informací ze sociální psychologie, které se neobjevují v českých zdrojích.

Doplňující literatura

Hewstone, M., Stroebe, W. (2006). Sociální psychologie. Praha, Portál.

Brehm, S., Kassin, S., Fein, S. (2005). Social Psychology. Houghton Mifflin Company.

Gergen, K. J., Gergen, M. (1986). Social Psychology. New York: Springer Verlag.

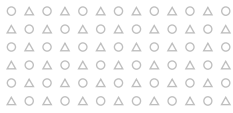
Hewstone, M., Stroebe, W., Codol J. P., Stephenson, G.M. (1996). Introduction to Social Psychology. A European Perspective. Oxford, Blackwell Publishers Ltd.

Myers, D. (2005). Social psychology. New York, McGraw-Hill.

Studijní materiály předmětu PSY107

Ve studijních materiálech předmětu PSY107 najdou studenti podklady k vybraným tématům. Půjde o interní studijní texty, které slouží pouze pro studenty kursu. Nesmí být dále rozmnožovány a distribuovány jiným osobám. Zde také budou pokyny nezbytné k plnění písemných úkolů.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

METODOLOGICKÝ A HISTORICKO - SROVNÁVACÍ POHLED

1. Mýtus a realita sociální psychologie (SP). Předmět studia, souvislosti v rámci psychologie a mimo ni.

Co je sociálně psychologické uvažování, jaké cíle a úkoly si může SP klást a jaké ne. Předmět vědeckého studia SP. SP v kontextu základních psychologických disciplín - zejména obecné psychologie, vývojové psychologie, psychologie osobnosti. Vazba na další příbuzné vědy o člověku - sociologie, kulturní antropologie a další. SP v kontextu interdisciplinárního přístupu. Rámcová představa o aplikačních oblastech SP.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Výrost, J., Slaměník, I. (2008). Předmět a místo sociální psychologie v systému věd. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	17 – 32
Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M (2005). Introducing Social Psychology.	3 – 25

Doplňující čtení:

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Gergen, K. J., Gergen, M. (1986). What is Social Psychology, Purposes of Theory, The Fruits of Research. In: Gergen, K. J., Gergen, M., Social Psychology. New York: Springer Verlag.	4 – 13

2. Základní trendy v sociálně psychologickém myšlení (období do 70. let 20. století)

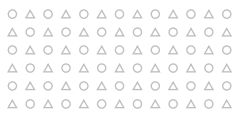
Počátky systematického studia sociálně psychologických procesů. První texty (učebnice) SP (W. McDougall, E. A. Ross). Sociální behaviorismus a symbolický interakcionismus (G. H. Mead). Individuálně orientovaná SP (F. H. Allport), vliv kulturní psychoanalýzy (K. Horneyová, H. S. Sullivan). SP 50. a 60. let: tzv. velké teorie (L. Festinger, F. Heider, S. Milgram, Thibaut & Kelley a další). Experimentální SP.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Zelová, A. (2008). Historie sociální psychologie. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	33 – 48

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Graumann, C. L. (1996). Introduction to History of Social Psychology. In: M. Hewstone, W. Stroebe, G.M. Stephenson (Eds.), Introduction to social psychology: A European perspective.	3 – 23

3. Současná sociální psychologii a vlivná paradigmatata

70. léta 20. stol.: Krize sociální psychologie a hledání nových cest (K. J. Gergen). Sociálně kognitivní přístup (A. Bandura, T. E. Higgins). Rolové paradigma a interakcionistický přístup (E. Goffman, S. Stryker). Teorie sociálních reprezentací (S. Moscovici, I. Marková). Evoluční SP a vývojová sociální psychologie (D. Buss, K. Durkin). Sociálně psychologický konstrukcionismus (K. J. Gergen). Kritická sociální psychologie. Teorie středního dosahu - význam a jejich vztah k tzv. velkým teoriím.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Zelová, A. (2008). Historie sociální psychologie. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	33 – 48
Výrost, J., Slaměník, I. (2008). Předmět a místo sociální psychologie v systému věd. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	77 – 89
Gergen, K. J., Gergen, M. (1986). Social Psychology. New York: Springer Verlag.	14 - 22

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Archer, J. (1996). Evolutionary Social Psychology. In: Hewstone, M., Stroebe, W., Codol J-P., Stephenson, G.M. (Eds.), Introduction to Social Psychology. A European Perspective.	24 – 45
Gergen, K. J. (1973). Social psychology as history. Journal of Personality and Social Psychology, Vol 26.	

4. Metody výzkumu v sociální psychologii

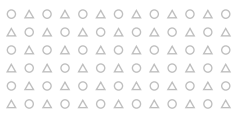
Metody specifické pro sociální psychologii: sémantický diferenciál - Osgood, postojové škály (Škála stejně se jevících intervalů - Thurstone, Škála sumovaných odhadů - Likert, maskovací techniky: Technika chybné volby - Hammond, Technika plauzibility - Cook, Zjišťování „názorů druhých“), sociometrie - Moreno, neinvazivní metody. Etické aspekty výzkumu v sociální psychologii a morální dimenze v práci sociálního psychologa.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Shaughnessy, J. J., Zechmeister, E. B. (2003). Unobtrusive measures.	169 - 194
Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M (2005). Methodology: How Social Psychologists Do Research?	27 - 55
Ferjenčík, J. (2000). Sémantický diferenciál.	190 - 195
Výrost, J. (1989). Metodologické otázky výzkumu postojov.	241 - 278

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Manstead, A.S.R., Semin, G.R. (1996). Methodology in Social Psychology: Putting Ideas to the Test. In M. Hewstone, W. Stroebe, J. P. Codol, G. M. Stephenson (Eds.), Introduction to Social Psychology. A European Perspective.	74 - 106

SOCIÁLNÍ KOGNICE

5. Konstrukce sociálního světa a interpersonální poznávání

Základní charakteristika sociální kognice - širší a užší vymezení. Proces zpracovávání informací o sociálním světě, vliv sociální zkušenosti na poznávání. Pojmy, schémata, kategorie, organizace našeho vnímání. Vlivy paměti (primacy effect, recency effect, prime effect). Vliv stereotypů. Sociální reprezentace.

Schéma procesů sociální percepce - první dojem vs. komplexní posouzení. Utváření dojmů o druhých lidech, spjatost percepce s motivací. Zkreslení a chyby v sociální percepci. Vliv pozitivního a negativního hodnocení na přesnost percepce. Osobnostní a situační vlivy, vliv metakomunikace na sociální percepci.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Baumgartner , F. (2008). Sociální poznávání. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	181-194
Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M (2005). Social Cognition, Social Perception.	56 – 129

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Leyens, J. P., Dardenne, B. (1996). Basic Concepts and Approaches in Social Cognition.	109 - 133
In M. Hewstone, W. Stroebe, J. P. Codol, G. M. Stephenson (Eds.), Introduction to Social Psychology. A European Perspective.	

6. Interpretace sociální reality - atribuční teorie

Interní - externí atribuce (Heider), teorie korespondujících inferencí (Jones, Davis), princip kovariance (Kelley).

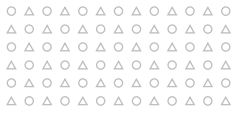
Základní atribuční chyba (Ross). Další atribuční tendence - rozdíl mezi aktérem a pozorovatelem, připisování příčin vlastnímu chování - nerealistický optimismus, defenzivní atribuce. Připisování příčin ne / úspěchu (Weiner), atribuce chránící naše sebehodnocení - self-serving attributions.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M (2005). Causal Attribution: Answering The „Why“ Question.	106 - 129
Baumgartner , F. (2008). Sociální poznávání. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	181-194

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Hewstone, M., Fincham, F. (1996). Attribution Theory and Research. In M. Hewstone, W. Stroebe, J. P. Codol, G. M. Stephenson (Eds.), Introduction to Social Psychology. A European Perspective.	167 - 204
Myers, D. (2005). Social Beliefs and Judgments.	83 - 98

7. Vztah k sobě samému: Sebepojetí, sebehodnocení a seberegulace

Vztah sobě samému jako produkt sociální interakce. Základní pojmy: já jako subjekt, já jako objekt, vztah k sobě samému - kognitivní (self - concept, self - schema) , emocionální (self - esteem, self - worth) a behaviorální (self - presentation) hledisko. Sebepercepční teorie D. J. Bema, sebediskrepanční teorie (T. E. Higgins). Sebeuvědomění, sebevědomí, sebeobraně a sebedoporužující mechanismy. Sebezprezentační strategie, sebemonitorování, veřejné a soukromé já. Já v jednání (self - efficacy, A. Bandura). Potřeba obhájit vlastní jednání (self - justification).

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Macek, P. (1997). Sebesystém, vztah k vlastnímu já. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání).	89 - 108
Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R.M (2005). Self Knowledge: How We Come to Understand Ourselves. The Need to Justify Our Actions.	132 - 197

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Blatný, M. (2003): Sebepojetí z pohledu sociálně-kognitivní teorie. In: M. Blatný, A. Plháková (ed.), Temperament, inteligence, sebepojetí.	87 – 141

8. Proces socializace osobnosti a téma identity (hraniční téma sociální a vývojové psychologie)

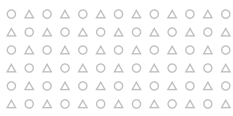
Socializace jako proces vrůstání do sociálního systému. Formy sociálního učení, osvojování norem, morálních pravidel a společenských hodnot. Kulturní specifika procesu socializace. Subjektivní aspekt socializace - pocit pohody (well - being) a identita. Vývojová pohled na identitu (E. Erikson, J. Marcia). Identita v sociálně psychologickém pojetí: teorie sebekategorizace (J. Turner), teorie sociální identity (H. Tajfel), identita v pojetí sociálního konstruktivismu.

Základní literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Sollárová, E. (2008). Socializace. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	49 – 68
Bačová, V. (2008). Identita v sociální psychologii. In: Výrost, J., Slaměník, I. (Eds.), Sociální psychologie (2. přepracované vydání)	109-126

Doplňující literatura

<u>autor</u>	<u>strany</u>
Durkin, K. (1995). Two Key Concepts: Social a Socialization. Development Social Psychology and the Social World.	10 - 14, 33 – 38

OBSAH SEMINÁŘŮ

Obsah seminářů bude tvořit kombinace níže uvedených bodů:

- diskuse k přednášeným tématům
- procvičování přednášeného formou vlastního zážitku na sobě - aplikace metod sociální psychologie
- diskuse témat z běžného života se zvláštním zřetelem na uplatňování dovedností vidět sociálně psychologickou dimenzi daných jevů a událostí
- diskuse vyplývající z písemných úkolů

Semináře jsou zaměřeny na praktickou aplikaci znalostí prezentovaných na přednáškách a doplněných samostudiem. Mají interaktivní podobu - sami účastníci jsou aktivními tvůrci obsahu a podoby seminářů. Obsah seminářů má proto pravděpodobnostní charakter. Lze jej měnit podle aktuálních požadavků studentů.

seminář	obsah
1	Co víme o sociální psychologii? - definice sociální psychologie. Prezentace hlavního poslání seminářů. Požadavky na ukončení kurzu, zadání písemných úkolů.
2	Možnosti sebepoznání a sebedefinování
3	Chyby v interpersonální poznávání - jak lidé chybují při poznávání druhého.
4	Seznámení s vybranými metodami sociální psychologie
6	Možnosti zkoumání osobní a sociální identity

TERMINOLOGICKÝ TEST - POJMY

A	correspondent inference theory	heuristic
accessibility	counterfactual thinking	I
actor / observer difference	covariation model	implicit personality theory
anchoring and adjustment heuristic	D	informed consent
attribution theory	debriefing	ingratiation
availability heuristic	deception	internal attributions
B	defensive attributions	J
bask in reflected glory	distinctiveness information	judgmental heuristic
belief in a just world	downward social comparison	L
belief perseverance	E	Lickert scale
C	external attributions	locus of control
confirmation bias	F	M
consensus information	fundamental attribution error	mental shortcuts
consistency information	H	O
correspondence bias	halo effect	overconfidence barrier

overjustification effect

P

perceptual salience

perseverance effect

possible selves

primacy effect

priming

R

random assignment

recency effect

representativeness heuristic

S

script

self-affirmation theory

self-awareness theory

self-concept

self-discrepancy theory

self-efficacy

self-esteem

self-evaluation maintenance theory

self-fulfilling prophecy

self-handicapping

self-monitoring

self-perception theory

self-presentation

self-reference effect

self-serving attributions

self-schemas

self-verification theory

semantic differential

schema

social cognition

social comparison theory

social influence

social perception

social psychology

T

trait negativity bias

two step process of attribution

U

unobtrusive measures

unrealistic optimism